

Passer

Betrouwbare meetinstrumenten voor het inschalen van de arbeidscompetenties van personen met een arbeidshandicap

In de huidige crisistoestand is het goed dat er nog zekerheden zijn. Een voorbeeld van een constante is de tewerkstellingratio van personen met een arbeidshandicap, die bijzonder crisisbestendig blijkt. Probleem hierbij is dat de ratio bedroevend laag is. Met slechts 25% van de populatie van personen met een ernstige arbeidshandicap op beroepsactieve leeftijd aan de slag, zit Vlaanderen in de staart van het Europese peloton. Zonder extra aandacht van het beleid zal deze toestand niet verbeteren. Gelukkig ontwikkelt het werkveld, mede dankzij het ESF, initiatieven om de bestaande toestand te verbeteren.

De Vlaamse consultatiebureaus (erkend door de VDAB) hebben met het project 'Passer' betrouwbare en gevalideerde meetinstrumenten ontwikkeld. Hiermee kan men de arbeidscompetenties - en bijgevolg ook de inzetbaarheid van personen met een arbeidshandicap - op een objectieve basis meten. De Passerinstrumenten worden door de consultatiebureaus gehanteerd als een ruggengraat om bijkomende onderzoeksmethodieken in te zetten. Aan de cliënt en de trajectbegeleider wordt op een onderbouwde wijze inzicht gegeven in het competentieprofiel op basis waarvan een traject naar werk kan worden opgemaakt. Herbert Moenaert en Patrick Ruppol geven tekst en uitleg.

"De Vlaamse consultatiebureaus kunnen een indrukwekkende staat van dienst voorleggen aangaande indicering, oriëntering en advisering van personen met beperkingen. We waren dan ook erg blij met de mogelijkheid die het ESF ons bood om te werken aan een instrumentarium voor het meten van de arbeidskansen van personen uit deze doelgroep," aldus Herbert Moenaert van het Consultatiebureau West-Vlaanderen. "Subsidies worden meestal enkel toegekend aan projecten rond opleiding, terwijl het ESF ruimte creëert om nieuwe methodieken en instrumenten te ontwikkelen."

Er was nood aan een meetinstrument was omdat het voordien onmogelijk was om op een objectieve basis te bepalen over welke competenties iemand moet beschikken om te kunnen meedraaien in één van de werkvormen voor personen met een arbeidshandicap. Deze werkvormen situeren zich tussen arbeidszorg, maatwerkbedrijven, tewerkstelling in het normaal economisch circuit met eventueel een bijzondere tewerkstellingsondersteunende maatregel (BTOM).

"Gezien het gebrek aan gevalideerde meetinstrumenten konden de instapcriteria variëren van regio tot regio," stelt Patrick Ruppol van LITP. "Nu de VDAB de toeleiding van deze doelgroep op zich genomen heeft, voelde zij de noodzaak van een objectieve wijze van meten. Met Passer hebben we aan deze vraag kunnen voldoen".

Metten is weten

Hoe gaat 'Passer' concreet tewerk om de arbeidscompetenties van individuen in kaart te brengen? "Het instrument van Passer bestaat uit drie

"De nood aan een meetinstrument was reëel. Voordien was het onmogelijk om op een objectieve basis te bepalen over welke competenties iemand moet beschikken."

**Herbert Moenaert,
West-Vlaamse consultatiebureaus**

Groepsassessment met het oog op competentiewaardering in het kader van A-pas.

onderdelen," zegt Herbert Moenaert. "In het eerste deel geeft de persoon zelf aan hoe hij of zij de eigen competenties en beperkingen beoordeelt. In het tweede gedeelte gebeurt dit door een begeleider en in het derde deel door de werkgever. Motoriek, communicatievaardigheden en psychische competenties vormen de meetpunten".

In feite stelt Passer twee onderscheiden meetinstrumenten ter beschikking. De R-Pas vormt met uiteenlopende testen en vragenlijsten als het ware een ruggengraat voor het vastleggen van competenties. Sleutelwoorden zijn onder andere 'breed spectrum', 'individuele aanpak' en 'beperkte afdame-duur'. De A-Pas is een assessmentinstrument dat arbeidscompetenties analyseert vanuit een fictieve tewerkstellingssituatie. Sleutelbegrippen bij A-Pas zijn ondermeer 'zoeklicht op psychische competenties', 'optimale benadering van een reële arbeidssituatie' en 'lange onderzoeksduur'.

De analyse van Passer levert een duidelijk beeld op van de vereiste vaardigheden voor personen in dagcentra, in beschutte werkplaatsen, in sociale werkplaatsen en ten slotte van werknemers in het reguliere circuit. "Vroeger was het onmogelijk om te definiëren waaruit precies het onderscheid bestaat tussen de vereisten van beschutte werkplaatsen en sociale werkplaatsen", geeft Patrick Ruppol mee.

Inschatting van grove motoriek in het kader van R-pas.

“De analyse van Passer levert een duidelijk beeld op van de vereiste vaardigheden voor personen in dagcentra, in beschutte werkplaatsen, in sociale werkplaatsen en ten slotte van werknemers in het reguliere circuit.”

Patrick Ruppol, Beleidsadviseur LITP

Werken met ESF

Met het ESF wil Europa een impact hebben die voelbaar is tot bij de individuele burger. Het project Passer zet deze wens in de praktijk om. “Het ESF creëert mogelijkheden die door het Vlaamse reguliere beleid niet aangeboden worden,” zegt Herbert Moenaert. “Wanneer de bekomen producten of realisaties hun deugdelijkheid bewezen hebben, speelt het Vlaamse beleid hier dankbaar op in.” Zo heeft het departement Werk en Sociale Economie gevraagd om een vervolg aan Passer te breien en Vlaanderen zorgt in dit verband ook voor een integrale financiering.

“Een ander positief punt in het kader van ESF is het kwaliteitslabel,” vindt Patrick Ruppol. “Dit geldt immers ook als certificaat voor de VDAB.” Ook het principe van validering vinden de Consultatiebureaus een goede zaak, ook al geven ze beide aan dat zij het jammer vinden dat de beoordeling enkel door ‘peers’ en dus niet door onafhankelijke experts gebeurt. Een heikel punt, met name de grote rechtsonzekerheid wat betreft de uiteindelijke toekenning van de ESF-bijstand, is moeilijker op te lossen en zal het onderwerp moeten vormen van toekomstige beleidskeuzes.

(DM)

Project	Passer
Promotor	DGO / Litp vzw
Partners	<ul style="list-style-type: none"> West-Vlaamse consultatiebureaus CADOR vzw CAD consultatiebureau ATB Limburg vzw Consultatiebureau Turnhout Consultatiebureau voor Arbeid en Zorg vzw Oriëntatiecentrum voor personen met een handicap
Doel	Ontwikkeling van een instrument om de arbeidscompetenties van personen met een arbeidshandicap op een objectieve wijze te meten.
Doelgroep	<ul style="list-style-type: none"> Beleidsmakers Werkgevers Begeleiders van personen met een arbeidshandicap
Producten	Meetinstrumenten R-Pas en A-Pas op papier, op CD en via website.
Contact	<ul style="list-style-type: none"> Herbert Moenaert West-Vlaamse consultatiebureaus Hoefijzerlaan 80 - 8000 Brugge T. +32 (0)50 33 66 91 - F. +32 (0)50 34 98 72 - e-mail: cbwv@skynet.be Patrick Ruppol Beleidsadviseur LITP Ilgatlaan 11 - 3500 Hasselt T. +32 (0)11 28 68 78 - F. +32 (0)11 28 68 79 - e-mail: p.ruppol@litp.be

Validering nu en in het verleden

Omdat we niet over één nacht ijs wilden gaan bij de validering van producten, is er in 2007 en 2008 volop geëxperimenteerd met allerlei vormen van valideringen.

Sommige valideringen vonden enkel plaats met ‘peers’, andere valideringen werden doorgevoerd met ‘peers’ en experts in één vergadering of in twee aparte vergaderingen. Uiteindelijk zijn we tot de conclusie gekomen dat

validering best eerst door ‘peers’ gebeurt. Dit is ons inziens de meest objectieve manier van werken.

Vandaag en in de toekomst worden de valideringen op die manier doorgevoerd. Op sommige momenten zullen we zelfs nog een stapje verder gaan en ook valideringssessies uitwerken met de finale doelgroep. Daar zullen we je in de toekomst zeker meer over vertellen.

Meer info

vind je op www.esf-agentschap.be, meer bepaald onder ‘Voor ESF-promotoren’ en daaronder ‘Productvalidering’.

(CM)